

Література

1. Волинець В.І. Сучасний стан програмного забезпечення для автоматизації аудиту / В.І. Волинець // Конкурентоспроможність національної економіки та освіти: пошук ефективних рішень: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. уч., м. Вінниця, 15 квітня 2015 р.: у 3-х т. – Тернопіль: Крок, 2015. – Т. 1. – С. 147-148.
2. Офіційний сайт розробника програмного забезпечення IT Audit: Аудитор // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.audit-soft.ru.

УДК 657.24: 657.631.8

ДОКУМЕНТУВАННЯ У СИСТЕМІ ПРОЦЕДУР АУДИТУ

Гром А.І. – ст. 4 курсу, гр. ОПвн-41

Науковий керівник – викладач Гриник О.І.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Сучасний ринок аудиторських послуг шоразу доводить, що професійна відповідальність аудитора нерозривно пов'язана з певною гарантією якості аудиту, яка є першоосновою його надійності. Забезпечення якості аудиту вимагає здійснення належних процедур збору, аналізу, оцінки і документування аудиторських доказів. При цьому в теорії і практиці аудиту недостатньо дослідженими залишаються поняття «процедура аудиту» та «аудиторська документація». Тому теоретичне обґрунтування місця документування аудиторських доказів в системі процедур аудиту є актуальним.

Дефініції «процедура аудиту» та «аудиторська документація» знайшли відображення в роботах таких вітчизняних і зарубіжних авторів, як Аренс А., Азарська М.А., Андреев В.Д., Білуха М.Т., Бодюк А.В., Бондар В.П., Бичкова С.М., Бутинець Ф. Ф., Газарян А.В., Гончарук Я.А., Давидов Г. М., Кужельний М. В., Кузьминський А.М., Кулаковська Л.П., Лоббек Дж., Миронова О.А.,

Пантелеев В. П., Петрик О. А., Піча Ю. В. Аналіз вітчизняної та зарубіжної спеціальної літератури дає авторам підстави зробити висновок про те, що, незважаючи на численні публікації в області аудиту, до цього часу відсутній комплексний системний підхід до процедури документування аудиторських доказів.

Під терміном «документація» розуміються робочі документи і матеріали, що були зроблені аудитором і для аудитора або одержувані і збережені аудитором у зв'язку з проведенням аудиту. Робочі документи можуть бути представлені у вигляді даних, зафіксованих на папері, фотоплівці, в електронному вигляді або в іншій формі [1].

Аудитор повинен відображати в робочих документах інформацію щодо планування аудиторської роботи, характер, тимчасові рамки і обсязі виконаних аудиторських процедур, їх результати, а також про висновки, зроблені на основі отриманих аудиторських доказів. У робочих

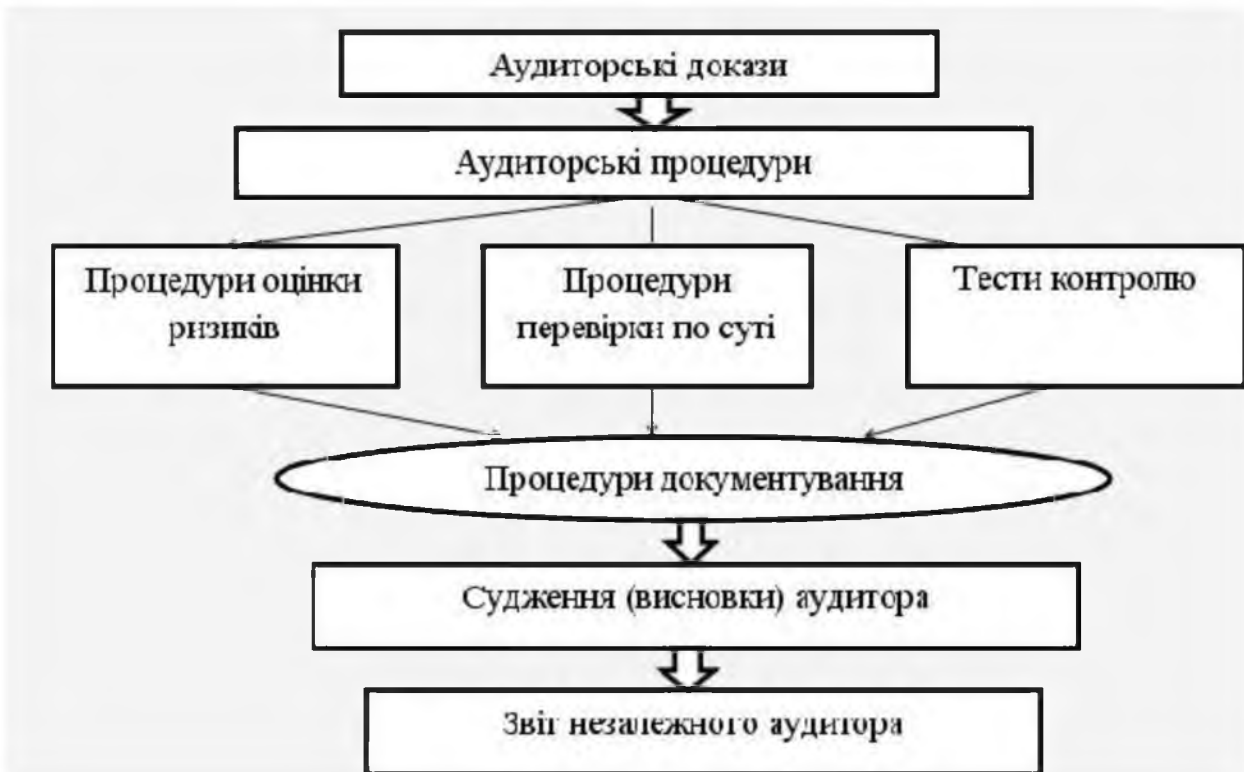

Рис. 1. Місце документування в системі аудиторських процедур отримання аудиторських доказів [1]

документах має міститися обґрунтування аудитором всіх важливих моментів, з яких необхідно висловити своє професійне судження, разом з висновками аудитора за ним. У тих випадках, коли аудитор проводив розгляд складних принципів питань або висловлював з яким-небудь важливим для аудиту питань професійне судження, в робочі документи слід включати факти, які були відомі аудитору на момент формулювання висновків, і необхідну аргументацію [3].

Аналіз спеціальної літератури показав, що переважна більшість авторів метою дій аудитора вважає отримання аудиторських доказів. Ковальчук Т.М. і Никифорак І.І. розшифровують отримання доказів як їх збирання та оцінку. Разом з тим, аналіз положень МСА показує, що всі найважливіші дії аудитора підлягають обов'язковому документуванню, без якого в практиці, дійсно, неможливо отримати загальне уявлення щодо окремих об'єктів аудиту і скласти цілісне судження про фінансову звітність клієнта. В кінцевому підсумку аудитор працює з задокументованими свідченнями (доказами). При цьому процес документування супроводжує кожен значимий дію аудитора.

Таким чином, на думку авторів, доцільним є визначення аудиторської процедури як сукупності дій

аудитора з метою збору, оцінки і документування аудиторських доказів.

Потрібно відзначити, що аудиторська документація містить зафіксовану на матеріальному носії інформацію, яка за професійним судженням аудитора може служити доказом, а не є власне доказом. Отже, документування аудиторських доказів доцільно розглядати поряд з вищезазначеними процедурами як самостійний елемент системи аудиторських процедур (рис. 1).

Документування в системі аудиторських процедур сприяє забезпеченню більш раціонального підходу до побудови системи внутрішнього фірмового контролю якості в частині формування аудиторської документації.

Основним призначенням документування є допомога в організації роботи аудиторської групи, підтвердження факту здійснення перевірки та отримання можливості оцінки якості виконаних робіт. Документування процесу аудиту в свою чергу крім скорочення часу на розробку та оформлення робочих документів, сприяє підвищенню ефективності аудиту, прискоренню процесу перевірки, оцінки та обробки як робочих так і підсумкових документів аудиту [2].

Література

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua>
2. Сук Л. К. Аудиторські процедури для одержання доказів / Л. К. Сук // Облік і фінанси АПК. – 2011. – № 1. – С. 81–84.
3. Паламарчук О.І. Становлення ринку аудиторських послуг України в умовах інтеграції до міжнародних стандартів / Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 10 (37). – Ч. 1. – Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Герасимчук З.В. – Луцьк, 2013. – С.408-413.

УДК 336.279

МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ БАНКРУСТВА

Гуримська М. – ст. 5 курсу, гр ОПЗвнм-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Пилявець В.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Діагностика ймовірності банкрутства є наглядним індикатором, який характеризує фінансовий стан підприємства та дає змогу завчасно виявити зародження тих чи інших проблем задля тимчасового їх усунення. Науковці пропонують різноманітні моделі діагностики ймовірності банкрутства, зокрема: модель Альтмана, Спрінгейта, Лиса та Таффлера, показник Конана і Гольдера, універсальна дискримінантна функція, теорія нечітких множин.

Методологічні підходи до прогнозування банкрутства підприємств, поширені у зарубіжній практиці, можна поділити на два напрямки: розрахунок індексу платоспроможності та використання системи формалізованих і неформалізованих критеріїв.

У світовій практиці, крім системи фінансових коефіцієнтів, для раннього попередження кризових явищ використовують спеціальні узагальнюючі (тестові) показники загрози банкрутства, що визначають з допомогою економіко-математичних

методів і прийомів. Один з найбільш розповсюджених методів, який застосовують для визначення інтегрального показника ймовірності банкрутства, – метод дискримінантного аналізу. Він базується на емпіричному дослідженні фінансових показників значної кількості підприємств, певна частка яких збанкрутіла, а решта – успішно функціонує в умовах ринкового середовища

До переваг багатоваріантної дискримінантного аналізу можна віднести:

– відносну простоту і незначну трудомісткість процедури застосування;

– інформація, потрібна для обчислень, як правило, є доступною для широкого загалу користувачів;

– вираження схильності до банкрутства у цифровому форматі у вигляді обчисленого інтегрального показника дозволяє порівнювати підприємства між собою;

– невелика кількість коефіцієнтів, які фігурують у дискримінантній функції, забезпечує